

LUNDS
UNIVERSITET

Filosofiska institutionen

Exempel på tentamina i Teoretisk filosofi: Grundkurs

I detta häfte hittar du exempel på tentamina som lämpar sig bra att öva sig på inför skrivningarna. Det är viktigt att vara medveten om att frågorna som kommer på tentamina kan variera från år till år.

LUNDS
UNIVERSITET

Filosofiska institutionen

Tentamensdatum: 2023-11-06

Kurs: FTEA13:1, FTEB07

Examinerande lärare: Frits Gävertsson

Omtentamen i teoretisk filosofi *Filosofihistorisk översikt*kurs (FTEA13:1) & *Filosofins historia* (FTEB07)

Obs! Du måste uppvisa giltig legitimation!

Saknar Du giltig legitimation vid tentamenstillfället får Du inte tentera.

Besvara *endast* delfråga (a) *eller* (b) av följande fyra (4) frågor. Besvarar du fler frågor än de fyra som efterfrågas kommer examinerande lärare att slumpvis stryka svar tills endast fyra (4) svar återstår. Besvarar du båda delfrågorna ((a) *och* (b)) på någon av frågorna 1-4 nedan kommer ett av svaren att strykas.

Varje besvarad fråga kan ge två (2) poäng (d.v.s., 0 poäng innebär underkänt, 1 poäng innebär godkänt och 2 poäng innebär väl godkänt). Betygen på delfrågorna vägs samman till ett samlat betyg för hela tentamen. Sammanlagt fyra (4) poäng ger godkänt, sex (6) poäng krävs för väl godkänt.

Notera att många av delfrågorna nedan i sin tur består av flera frågor, och var noga med att se till så att du faktiskt besvarat samtliga av dessa.

Eftersom tentamen består av fyra frågor och svarstiden är fyra timmar bör du alltså beräkna ungefär en timmes svarstid per fråga. Svaren bör vara ungefär i storleksordningen 1–1,5 sidor handskrivna text per fråga (d.v.s., 4–6 sidor för hela tentamen).

Skulle det uppstå frågor kan du som student be tentamensvakten ringa examinerande lärare (Frits Gävertsson) på 0768-482707.

(1) Besvara en av (a) *eller* (b):

- a. Förklara hur citatet nedan är typiskt för Aristoteles sätt att arbeta samt diskutera metodens för- och nackdelar.

Låt oss med tanke på att all kunskap och allt väljande syftar till något gott, säga vad det är som politiken enligt vår mening eftersträvar och vad som har det högsta värdet bland alla goda ting som kan förverkligas genom handling. Beträffande namnet är väl de flesta överens. Såväl den stora massan som en mera upplyst allmänhet påstår att det är lyckan; att leva väl och att handla väl är för dem detsamma som att vara lycklig. Men om själva lyckan, d.v.s., vari den består, är de oeniga, och de många åsikter skiljer sig från de visas (Arist. *NE* 1095a13-22).

- b. Vad kännetecknar Epikureisk metafysik (och ontologi) så som denna kommer till uttryck i texter såsom till exempel Epikuros *Brevet till Herodotos* och Lucretius *De rerum natura*? Vad har denna metafysiska hållning för för- och nackdelar jämfört med någon eller några av de metafysiska positioner som återfinns hos de andra antika grekiska och romerska tänkarna?

Var god vänd!

(2) Besvara en av (a) eller (b):

a. I sin diskussion om *tiden* säger Augustinus:

Om alltså förflutet och framtida finns, vill jag veta var de finns. Om jag ännu inte förmår ge ett svar härpå, vet jag ändå, att var de än befinner sig, de inte gör det som förflutet eller framtida utan som nutida. -ty om de där befinner sig som framtida, är de ännu inte där, och om de är där som förflutet, så är de inte längre där. Var de än är och vad de än är, existerar de endast som närvarande. (Augustinus *Bekännelser* Bok XI, övers. Hampus Lyttkens).

Vad försöker Augustinus argumentera för här, och vad får det för inverkan på hur vi förstår vår subjektiva upplevelse av tid? Verkar hans resonemang rimligt, enligt dig?

b. Hur förklarar teorin om *hylomorphism* (d.v.s., att vardagliga objekt består av *form* och *materia*) förändring? Diskutera något eller några problem med denna teori.

(3) Besvara en av (a) eller (b):

a. Vad menar Leibniz med följande citat, vad för problem är teorin tänkt att lösa, och vad ser du för problem och fördelar med hans teori?

1. *Monaderna*, om vilken vi skall tala här, är ingenting annat än en enkel substans, som ingår i de sammansatta, *enkel*, dvs. utan delar.
2. Och det måste finnas enkla substanser, eftersom det finns sammansatta; ty det sammansatta är ingenting annat än en anhopning eller ett *aggregat* av det enkla.
3. Men där det inte finns delar finns det varken utsträckning, figur, eller möjlig delbarhet. Monaderna är således naturens verkliga atomer, med ett ord tingens element. (G. W. Leibniz *Monadologin*)

b. Varför är Descartes *Meditationer över den första filosofin* skrivna i förstapersonsform och hur relaterar de till tidigare texter i den kristna mystiska traditionen (såsom till exempel Katarina av Siéna's *Den inre borgen*)?

(4) Besvara en av (a) eller (b):

a. Vad är skillnaden på en '*substansontologi*' och en '*processontologi*'? Ge exempel på två filosofer ur filosofins historia som företrätt de båda positionerna och utvärdera med hjälp av dessa exempel fördelarna och nackdelarna med respektive ansats. Är det meningsfullt att göra en uppdelning mellan *epistemisk* och *ontologisk idealism* och hur bör denna uppdelning i så fall bäst förstås, och varför?

b. Diskutera rimligheten, i termer av t.ex. teoretiska fördelar och nackdelar, i den filosofiska hållning kommer till uttryck i följande citat:

Allt viljande framspringer ur behov, alltså ur brist, alltså ur lidande. Tillfredsställelsen gör slut på lidandet, men mot ett begär som tillfredsställes står minst tio otillfredsställda. Och vidare: begäret består länge, kraven går i det oändliga, tillfredsställelsen åter är kort och kargt tillmätt. Ja, den ändliga tillfredsställelsen själv är till och med blott skenbar: ett tillfredsställt begär ger strax plats åt ett nytt: det förra är ett misstag som man insett, det senare ett misstag som man ännu inte insett. Det finns inte något föremål för vår vilja som kan ge en varaktig, icke längre vikande tillfredsställelse om det vinnes; det liknar istället alltid blott en allmosa som man slänger åt tiggaren och som uppehåller hans liv i dag för att förlänga hans plåga till morgondagen. (Arthur Schopenhauer *Världen som vilja och föreställning*, övers. Konrad Marc-Wogau)

Lycka till!

Frits

LUNDS
UNIVERSITET

Filosofiska institutionen

Tentamensdatum: 2023-09-28

Kurs: FTEA13:1, FTEB07

Examinerande lärare: Frits Gävertsson

Ordinarie tentamen i teoretisk filosofi *Filosofihistorisk översikt kurs* (FTEA13:1) & *Filosofins historia* (FTEB07)

Obs! Du måste uppvisa giltig legitimation!

Saknar Du giltig legitimation vid tentamenstillfället får Du inte tentera.

Besvara *endast* delfråga (a) *eller* (b) av följande fyra (4) frågor. Besvarar du fler frågor än de fyra som efterfrågas kommer examinerande lärare att slumpvis stryka svar tills endast fyra (4) svar återstår. Besvarar du båda delfrågorna ((a) *och* (b)) på någon av frågorna 1-4 nedan kommer ett av svaren att strykas.

Varje besvarad fråga kan ge två (2) poäng (d.v.s., 0 poäng innebär underkänt, 1 poäng innebär godkänt och 2 poäng innebär väl godkänt). Betygen på delfrågorna vägs samman till ett samlat betyg för hela tentamen. Sammanlagt fyra (4) poäng ger godkänt, sex (6) poäng krävs för väl godkänt.

Notera att många av delfrågorna nedan i sin tur består av flera frågor, och var noga med att se till så att du faktiskt besvarat samtliga av dessa.

Eftersom tentamen består av fyra frågor och svarstiden är fyra timmar bör du alltså beräkna ungefär en timmes svarstid per fråga. Svaren bör vara ungefär i storleksordningen 1-1,5 sidor handskriven text per fråga (d.v.s., 4-6 sidor för hela tentamen).

Skulle det uppstå frågor kan du som student be tentamensvakten ringa examinerande lärare (Frits Gävertsson) på 0768-482707.

(1) Besvara en av (a) *eller* (b):

- a. Diskutera de metafysiska, epistemologiska och moralfilosofiska implikationerna i följande citat ur Platons *Staten* samt diskutera hur de idéer som ges uttryck för här får återverkningar hos någon annan tänkare eller skolbildning vi pratat om under kursens gång. Är Platons tankegång rimlig eller kan den till och med få skadliga konsekvenser?

Min egen syn på saken är den, att inom vetandets område är det godas idé det som man ser sist och med svårighet, men har man en gång skådat den, måste man även dra den slutsatsen att den för alla är upphovet till allt rätt och skönt. Ty i den synliga världen frambringar den ljuset och dess herre och i tankens värld är den själv herre och källa till sanning och förnuftig insikt, och man måste ha skådat det godas idé om man skall handla förnuftigt, vare sig i sina egna eller samhällets angelägenheter. (Pl. *Rep.* 517b-c, övers. David Tabachovitz).

- b. Förklara hur de två problem som brukar kallas "förändringens problem" (d.v.s., hur kan ett ämne bli till ett annat?) och "problemet med enhet i mångfald" (d.v.s., hur kan två distinkta entiteter *likna* varandra?) kan föras tillbaka på de s.k. försokratikerna. Bör vi se dessa problem som eviga frågor eller bör vi snarare se diskussionen som gällande en rad likartade formuleringar som är bundna till sin tidliga och rumsliga kontext?

Var god vänd!

(2) Besvara en av (a) eller (b):

- a. I sin diskussion om *allmänbegrepp*, eller *universalier*, säger William av Ockham bland annat följande:

Det bör framhållas att det på denna punkt finns olika åsikter. Somliga hävdar att det ingenting annat är än en sorts bild som själen åstadkommer, andra att det är ett slags kvalitet som existerar i själen som något självständigt skilt från förståndsakten. Åter andra gör gällande att det är själva akten. Och det som talar för de sistnämnda åsikter är att det är fåfångt att åstadkomma något (förklara något) genom flera (förklaringsgrunder), som kan åstadkommas (förklaras) genom färre. (William av Ockham *Summa totius logicae* övers. Konrad Marc-Wogau).

Vad kännetecknar de tre positionerna i *universaliestriden* som Ockham listar här och vad ser du för problem respektive fördelar med dessa? Vad kallas den princip Ockham anför för att argumentera för sin ståndpunkt i debatten, och tycker du att hans argumentation håller i det här fallet?

- b. Thomas av Aquino menar att översatsen i en praktisk syllogism kan utgöras av en (försanthållen) regel. Förklara vad som menas med detta samt diskutera idéns förtjänster, problem, och rimlighet.

(3) Besvara en av (a) eller (b):

- a. Vad är det för problem Margaret Lucas Cavendish diskuterar i följande passage, och hur tycker du att hennes position står sig jämfört med Leibniz, Malebranche, Hobbes, Conway, eller några andra filosofer vi berört under kursens gång?

I would ask those, that say the Brain has neither sense, reason, nor self-motion, and therefore no Perception; but that all proceeds from an Immaterial Principle, and an Incorporeal Spirit, distinct from the body, which moveth and actuates corporeal matter; I would fain ask them, I say, where their Immaterial Ideas reside, in what part or place of the Body? ... [I]f [the spirit] have no dimension, how can it be confined in a material body? (Cavendish (1664) *Philosophical Letters* 185–6)

- b. Beskriv och förklara hur Hume och Berkeley på olika sätt argumenterar för en typ av *ontologisk idealism* (d.v.s., tesen att världen består av tankar, eller idéer). Vilka brister respektive förtjänster finner du med en position av den här typen?

(4) Besvara en av (a) eller (b):

- a. Förklara och diskutera innebörden av följande citat. Hur kan Kants position sägas innebära en slags *konstruktivism* eller rent av *konstitutivism*? Vilka fördelar respektive nackdelar finner du med Kants position?

Ty då ett föremål kan framträda för oss, d.v.s. bli den empiriska åskådningens objekt, blott förmedels dessa sinnlighetens former, så är rum och tid rena åskådningar *a priori* som innehåller betingelserna för möjligheten av föremål som företeelser, och syntesen i dem har objektiv giltighet (Immanuel Kant *Kritik av det rena förnuftet*, övers. Konrad Marc-Wogau).

- b. Diskutera hur Hegel, Hölderlin, Schiller och/eller Schelling kritiserar och utvecklar någon eller några tankegångar från Fichte. Vad ser du för fördelar respektive nackdelar med en *processontologi* jämfört med en *substansontologi*?

Lycka till!

Frits

LUNDS
UNIVERSITET

Tentamensdatum: 1 december 2023
Kurs: FTEA13:2
Examinerande lärare: Robin Stenwall
Maxpoäng: 28
Poäng för godkänt: 14
Poäng för väl godkänt: 21

Ordinarie tentamen i Filosofisk metod

Obs! Viktig information om legitimation!

Vid tentamenstillfället skall Du ha med Dig giltig legitimation. Saknar Du giltig legitimation vid tentamenstillfället får Du inte tentera.

1. Semantik

- (a) Ange de tre kategorier av språkliga uttryck som Föllesdal et al. tar upp. För var och en av dessa tre kategorier skall du ange det språkliga uttryckets intension och extension (referens). Belys med exempel. (3 p)
- (b) Ange två singulära eller två generella uttryck som inte är synonyma men som är koreferentiella/koextensionella. Förklara vad det innebär (i) att de utvalda uttrycken är singulära/generella (beroende på vilket slags uttryck du valt); (ii) att de inte är synonyma; och (iii) att de är koreferentiella/koextensionella. (3 p)

2. Definitioner

- (a) Vad är en realdefinition? Illustrera med exempel (1 p)
- (b) Vad innebär det att en definition är operationell och vilka problem finns det med operationella definitioner? (2 p)

3. Argumentationsutvärdering

- (a) Vad innebär det att ett uttryck är semantiskt mångtydigt? (1 p)
- (b) Vad innebär det att ett uttryck är syntaktiskt mångtydigt? (1 p)
- (c) Vad innebär det att ett uttryck är vagt? Ge exempel på problem som vaghet ger upphov till när vi utvärderar argument. (2 p)

4. Sanning (essäfråga)

Redogör för korrespondensteorin, samt vilka för- och nackdelar den har (svar på ~1 sida anses lämpligt). (4 p)

5. Deduktiv argumentation

För vart och ett av nedanstående argument skall du ange om det är (i) logiskt giltigt; (ii) sunt (motivera); och (iii) en instans av "modus ponens", "modus tollens", "bekräftande av konsekventen" eller "förnekande av antecedenten". (8 p)

- (a) Om Barack Obama är Finlands president så är Malmö större än Stockholm. Malmö är inte större än Stockholm. Alltså är Barack Obama inte Finlands president.
- (b) Om solen skiner så är det varmt. Solen skiner inte. Alltså är det inte varmt.
- (c) Om detta argument bekräftar konsekventen så är det inte ett giltigt argument. Detta argument är inte giltigt. Alltså är detta ett argument som bekräftar konsekventen.
- (d) Om Helsingfors är Finlands huvudstad så cirkulerar solen kring jorden. Helsingfors är Finlands huvudstad. Alltså cirkulerar solen kring jorden.

OBS! Använd er av sanningsvärdestabeller när ni avgör giltigheten hos argumenten.

6. Informella felslut

Ge exempel på nedanstående argument. Ange även vilket eller vilka kriterier som argumentet inte uppfyller (rättfärdigande, relevans eller adekvans) samt motivera era svar. (3 p)

- (a) *Tu quoque* ("Du också!")
- (b) Argument som förutsätter vad som ska bevisa (*petitio principii/begging the question*)
- (c) Slippery slope ("hala slänten") argument

Var god skriv tydligt. Svårlästa svar beaktas inte.

Lycka till!

LUNDS
UNIVERSITET

Tentamensdatum: 25 oktober 2023
Kurs: FTEA13: 2
Examinerande lärare: Robin Stenwall
Maxpoäng: 30
Poäng för godkänt: 15
Poäng för väl godkänt: 23

Obs! Viktig information om legitimation!

Vid tentamenstillfället skall Du ha med Dig giltig legitimation. Saknar Du giltig legitimation vid tentamenstillfället får Du inte tentera.

Ordinarie tentamen i Filosofisk metod, FTEA13: 2

Besvara samtliga uppgifter. Skriv tydligt. Svärlästa svar tas inte i beaktande.

1. Semantik

- Vad är ett generellt uttryck? Illustrera med exempel. (1 p)
- Vad är ett singulart uttryck? Illustrera med exempel. (1 p)
- Vad avses med koextensionalitet? Ge exempel på två generella uttryck som är koextensionella. (1)
- Vad är en utsaga (alt. proposition) enligt Föllesdal et al? Illustrera med exempel. (1 p)
- Föllesdal et al. skriver att "referensen är en funktion av meningen". Vad avser de med detta? Illustrera med exempel. (2 p)

2. Definitioner

- Vad är en realdefinition? (1 p)
- Vad är en ostensiv definition? Förklara kort och illustrera med ett exempel. (1 p)
- Vad innebär det att en definition är operationell och vilka problem finns det med operationella definitioner? (2 p)

3. Argumentationsvärdering

- Vad innebär det att ett uttryck är semantiskt flertydigt (mångtydigt)? Belys med ett exempel. (1 p)
- Ge exempel på ett problem som semantisk flertydighet (mångtydighet) ger upphov till när vi utvärderar argument. (2 p)
- Vad innebär det att ett uttryck är obestämt? Ge exempel på ett uttryck som varken är flertydigt eller vagt, men som är obestämt. (2 p)

4. Sanning

- Beskriv korrespondensteorin för sanning, samt vilka för- och nackdelar den har. (3 p)

Var god vänd!

5. Deduktiv argumentation

För vart och ett av nedanstående argument skall du ange om det är (i) logiskt giltigt; (ii) sunt (motivera); och (iii) en instans av "modus ponens", "modus tollens", "bekräftande av konsekventen" eller "förnekande av antecedenten". (8 p)

- a. Om Lee Harvey Oswald mördade John F. Kennedy så ligger Lund i Skåne. Lund ligger inte i Skåne. Alltså är det inte fallet att Lee Harvey Oswald mördade John F. Kennedy.
- b. Om detta är ett modus ponens argument så är Smålands den bästa studentnationen i Lund. Detta är inte ett modus ponens argument. Alltså är Smålands inte den bästa studentnationen i Lund.
- c. Om Stefan Löfven är socialdemokraternas partiledare så är Barack Obama USA:s president. Stefan Löfven är socialdemokraternas partiledare. Alltså är Barack Obama USA:s president.
- d. Om detta är ett argument som bekräftar konsekventen så är detta argument ogiltigt. Detta argument är ogiltigt. Alltså bekräftar detta argument konsekventen.

OBS! Använd er av sanningsvärdestabeller när ni avgör giltigheten hos argumenten.

6. Informella felslut

Ge exempel på nedanstående argument. Ange även vilket eller vilka kriterier som argumentet inte uppfyller (rättfärdigande, relevans eller adekvans)? (4 p)

- a. Falskt dilemma
- b. Argument som vädjar till popularitet (*argumentum ad populum*)
- c. Argument från okunskap (*argumentum ad ignorantiam*)
- d. Självförgörande argument

Lycka till!

LUNDS
UNIVERSITET

Tentamensdatum: 18 december 2023
Kurs: FTEA13:3
Examinerande lärare: Robin Stenwall
Maxpoäng: 20
Poäng för godkänt: 10
Poäng för väl godkänt: 15

Omtentamen i teoretisk filosofi: 1900-talets filosofi

Obs! Viktig information om legitimation!

Vid tentamenstillfället skall Du ha med Dig giltig legitimation. Saknar Du giltig legitimation vid tentamenstillfället får Du inte tentera.

Besvara samtliga nedanstående frågor (~1-2 sidor per fråga anses lämpligt).

1. Redogör för Russells paradox (antinomi). Hur argumenterar Russell för att Freges klasslära (mängdlära) ger upphov till en motsägelse?
2. I *Idéer* redogör Husserl för den fenomenologiska och den eidetiska reduktionen. Vad avses med dessa begrepp och hur beskriver Husserl att man skall gå tillväga för att nå de reduktiva stegen?
3. Redogör för begreppet *familjelikhhet* så som det figurerar i den senare Wittgensteins filosofi. Vilken funktion har begreppet hos Wittgenstein? Illustrera med exempel.
4. Enligt de Beauvoir befinner sig alltid en konkret mänsklig varelse i en särskild situation. Vad har denna tankegång för konsekvens för hur vi kan definiera kvinna och man?
5. Hur tillbakavisar Davidson skepticismen?

Var god, skriv tydligt. Svårlästa svar beaktas inte.

Lycka till!

LUNDS
UNIVERSITET

Tentamensdatum: 21 november 2023

Kurs: FTEA13:3

Examinerande lärare: Robin Stenwall

Maxpoäng: 15

Poäng för godkänt: 7,5

Poäng för väl godkänt: 11,25

Ordinarier tentamen i teoretisk filosofi: 1900-talets filosofi

Obs! Viktig information om legitimation!

Vid tentamenstillfället skall Du ha med Dig giltig legitimation. Saknar Du giltig legitimation vid tentamenstillfället får Du inte tentera.

Besvara samtliga nedanstående frågor (ca 1-2 sidor per fråga anses lämpligt).

1. Beskriv psykologismen. I vilka avseenden är psykologismen en relativism, enligt Husserl? (3 p)
2. Redogör för Russells teori om bestämda beskrivningar. Vilket är syftet med teorin? (3 p)
3. Beskriv den egenskap som, enligt de Beauvoir, utmärker kvinnan. Hur skall den förstås med avseende på förhållandet som råder mellan herre och slav? Vad är de relevanta likheterna och skillnaderna mellan herre-slav dialektiken och man-kvinna dialektiken? (3 p)
4. Nämn tre egenskaper som utmärker skrift, enligt Derrida. Hur argumenterar Derrida för sitt påstående och vad får hans teori om skriften för konsekvenser? (3 p)
5. Hur argumenterar Davidson för att begreppet om *objektiv sanning* är grundad i kommunikation? (3 p)

Var god skriv tydligt. Svårlästa svar beaktas inte.

Lycka till!

LUNDS
UNIVERSITET

Tentamensdatum: 11 januari 2024
Kurs: FTEB06/FTEA13:4
Examinerande lärare: Robin Stenwall
Maxpoäng: 20
Poäng för godkänt: 10
Poäng för väl godkänt: 15

Omtentamen i vetenskapsteori

Obs! Viktig information om legitimation!

Vid tentamenstillfället skall Du ha med Dig giltig legitimation. Saknar Du giltig legitimation vid tentamenstillfället får Du inte tentera.

1. Redogör för de tre huvudsakliga förklaringstyperna. Förklara hur de skiljer sig åt genom att illustrera med exempel.
2. Enligt Kuhn är teorier som utvecklats inom olika paradig inkommensurabla. Vad betyder det? Vilka argument har Kuhn för att de är inkommensurabla? Hur påverkar inkommensurabiliteten synen på vetenskaplig rationalitet och utveckling?
3. R. G. Collingwood och C. G. Hempel skiljer sig åt i deras syn på historien som vetenskap. Redogör för bägge synsätten och kontrastera dem mot varandra.
4. Vi skiljer på en naturalistisk och en interpretivistisk syn på samhällsvetenskapen. Redogör för bägge synsätten och illustrera skillnaden dem emellan med hur de hanterar samhällsvetenskapliga förklaringar.
5. Hur lyder argumentet om induktiv risk? Vilka konsekvenser har det för vetenskapen?

Var god skriv tydligt. Svärlästa svar tas inte i beaktande.

Lycka till!

LUNDS
UNIVERSITET

Tentamensdatum: 12 december 2023
Kurs: FTEB06/FTEA13:4
Examinerande lärare: Robin Stenwall
Maxpoäng: 15
Poäng för godkänt: 7.5
Poäng för väl godkänt: 11.25

Ordinarie tentamen i vetenskapsteori

Obs! Viktig information om legitimation!

Vid tentamenstillfället skall Du ha med Dig giltig legitimation. Saknar Du giltig legitimation vid tentamenstillfället får Du inte tentera.

Besvara samtliga nedanstående frågor (1-2 sidor per fråga anses lämpligt).

1. Vad finns det för problem med uppfattningen att observationer utgör en säker grund för den vetenskapliga kunskapen? Hur kan man göra för att minimera problemen?
2. Redogör för Feyerabends argument för epistemologisk anarkism genom vetenskaplig progression och humanistiska värden ('human flourishing'). Använd er gärna av illustrerande exempel.
3. I "Generella lagar i historien" ställer sig Hempel kritisk till att historiska förklaringar kan uppnås genom att *förstå genom inlevelse*. Vilka argument ger han för att inlevelsemetoden inte i sig själv utgör en förklaring och att den inte heller är oumbärlig för historisk förklaring?
4. Vad är ett demarkationskriterium för vetenskaplig kunskap? Redogör för två sådana kriterier.
5. Vad avses med värde- och mål-medelrationalitet (s.k. instrumentell rationalitet)? Varför ansåg de kritiska teoretikerna att det utgjorde ett problem att den tidigare typen av rationalitet har konkurrerats ut av den senare under modern tid (mer specifikt, sedan upplysningen)?

Var god skriv tydligt. Svårlästa svar tas inte i beaktande.

Lycka till!